

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXIII. — Izdan in razposlan dne 16. julija 1880.

90.

Razpis finančnega ministerstva od 10. julija 1880,

v zvršitev postave od 18. junija 1880 zarad delovite premene določil o davku od repnega cukra.

Dogovorno s kralj. ogerskim finančnim ministerstvom ukazuje se na podlogi §^{ta} 16 postave od 18. junija 1880 o deloviti premeni določil o davku od repnega cukra (Drž. zak. št. 74), da bode zdanja zvršitvena določila o tem davku uporabljati še dalje, vendar z naslednjimi premenami in pristavki:

I. Delno naznanilo, ki je za vsako delno dobo vsaj 8 dni pred začetkom dela vpолоžiti (§. 1, št. I razpisa finančnega ministerstva od 28. junija 1878, Drž. zak. št. 83), mora za vsako cukrarnico, narejeno po difuzijskem postopku (difuzijska fabrika), obsezati tudi način porabe difuzijnih posod, če vpliva na odmero vprečnine, ter priložena imeti po dva primerka potankega opisa in pa zrisa po enakem merilu izvedenega o difuzijni bateriji in kako je montirana.

V tem opisu in zrisku mora biti razvidna tudi vrsta štelnih aparatov, ki se imajo namestiti.

Z opisom in zriskom, ker spada k naznanilu dela, postopa se tako kakor s tem naznanilom (§. 4 razpisa finančnega ministerstva od 7. septembra 1850, Drž. zak. št. 344).

II. Predno se sme za pavšalirano fabriko difuzijsko vpолоžiti delna zglasnica, morajo štela na bateriji biti uradno nameščena in proti vsakemu narušaju zavarovana.

Kaj se mora zgoditi v tem oziru, zavisí od uredbe in stanja difuzijne baterije in od svojstva štel, ki se uporabljajo, ter se uravnuje s posebnimi propisi.

Za delno dobo 1880/81 pripuščajo se Divis-Gross'ovi štelni aparati v poizvedo pravega števila polnil difuzijnih posod.

Ukaz o uredbi, opravi in uporabi teh aparatov razglasi se posebej.

Samo to se za zdaj določa, dá, če se rabijo ti aparati, mora vsaka difuzijna posoda imeti po en aparat. Vendar se sme z baterijami, ki niso kolovratna niti imajo priprave za snemanje posamnih difuzijnih posod, in katerih difuzijne posode niso ni v neenakem ravnoležji postavljene niti neenako visoke, delo v delni dobi 1880/81 začeti in največ dve mesečni napovedni dobi nadaljevati, če ima le vsaka druga posoda in, če je število v eno baterijo zvezanih posod liho, tudi ostala posoda en tak štelni aparat.

III. V vsaki pavšalirani difuzijski fabriki mora pod odgovornostjo podjetnikovo, dokler traja delna doba, v prostoriji, kjer so postavljene difuzijne posode, na mestu lahko dostopnem in v oko bijočem nameščeno čitno, v jeziku delavcev sestavljeno in po priglednookrajnem ravnatelji potrjeno pisanje, katero na znanje daje:

1. Zglašeni način porabe difuzijnih posod,
2. določila, katera obsega §. 3, št. 2, postave o davku od repnega cukra dane 27. junija 1878,
3. določila paragrafov 8, 9 in 12 postave o davku od cukra dane 18. junija 1880.

Finančni organi naj gledajo na to, da se to ukazilo popolnem izpolnuje.

IV. Mesečne delne zglasnice za pavšalirane difuzijske fabrike je narejati po priloženem vzorci.

Prva delna zglasnica v delnem razdobji mora obsezati in stanje ure za vsako štelo, postavljeno v fabrike zarad davkovnega prigleda, ki mora biti s fabriško številko oznamenjeno.

Ako se na podlogi dopustitve v §. 5 postave od 18. junija 1880 dodeljene v tečajih mesečne zglasitvene dobe hoče prestopiti k večjemu številu polnil difuzijnih posod, nego je bilo napovedano, treba je to najmanj 24 ur poprej napovedati, vzklicujoč se na prvotno delno zglasnico ter poveček dnevnih polnil podvreči davku za dotični del mesečne napovedne dobe.

Tudi tako dodatno zglasnico je v trojnem primerku narediti po omenjenem vzorci, a v njej ob enem povedati, koliko dnevnih polnil je uže pod davek vzetih in koliko jih je torej še zadavkati.

V. Za vpisnik, ki ga je pisati v pavšaliranih difuzijskih fabrikah (§. 7 postave od 18. junija 1880) propisuje se priloženi obrazec.

Tiskanica dotična v paginiranih in parafriranih sešitkih, katerim je nit pod uradnim pečatom, dobiva se pri finančnem oblastvu I. stopinje za povračilo stroškov, kolikor jih stane.

Predno se komu izročí, zapišejo se na vsak sešitek imena podjetnika, tehničnega delovodnika in stajališča cukrarnice, za katero se jemlje.

Vpisnik piše se posebej za vsako mesečno zglasitveno dobo. Prvo, kar se vpiše, so naznambe štelnih ur o začetku zglasitvene dobe.

Priloga A.

Priloga B.

Vpisnik pisan za vsako mesečno napovedno dobo, vzame se z dotično davkovno boleto vred pri mesečnem obračunu in finančni organ, ki dela obračun, izroči fabrike podjetniku ali pooblaščenцу njegovemu na njegov zahtev potrdnico o prejemu, katera obseza bitne podatke davkovne bolete.

VI. Mesečni obračun (§. 10 postave od 18. junija 1880) naj po priloženem vzorci C v dvojnem izdatku opravi prigledno-okrajni voditelj ali kak uradnik finančnega oblastva prve stopinje in podpiše naj ga tudi podjetnik repne cukrarnice ali pooblaščenec njegov. En primerek obračuna izroči se podjetniku ali pooblaščenцу njegovemu, a drugi brez odloga pošlje na urad, pri katerem se mesečna delna zglasnica vpolaga.

Priloga C.

Dokler o začetku delne dobe 1880/81 nima vsaka difuzijna posoda ene baterije svojega lastnega štela, vračuni se pri mesečnem obračunu kolobar baterije, kateri neposrednje na konci mesečne zglasitvene dobe še teče, kakor da je dopolnjen ter se obračun za neposrednje sledečo mesečno zglasitveno dobo na-nj ne ozira.

Kolobar (turnus) baterije računi se od tiste difuzijne posode počenshi, katera je pri izvidu bila naznačena za prvo.

VII. Naznanilo o narušaji štela (§. 8 postave od 18. junija 1880) podati je tistemu finančnemu organu, katerega finančno oblastvo prve stopinje fabrike voditeljstvu imenuje.

Dolžnost tega organa je, podvizati se z ovedbo načina in vzrokov narušaja ali moteža in z ovedbo stanu sokodavnega postopka.

Ako ima fabrika pri roki drugo veljavnim zahtevom ustrezajoče štelo in če se želi, da bi se ono djalo na mesto pokaženega, naj ga omenjeni finančni organ brez odloga namesti.

Ako se zarad pokaženega štela mora dobivanje soka ustaviti, ker ni moči v treh dneh od časa nastopivšega narušaja računeč narušaja odpraviti, oziroma namesto pokaženega namestiti drugo veljavnim zahtevom ustrezajoče štelo (§. 9 postave od 18. junija 1880), uporabiti je na to popolni prestanek dela v sokotočnem aparatu določila §^{ta} 3, št. 4, postave o davku od cukra, dane 27. junija 1878 (Drž. zak. št. 71).

Vendar se pri takih baterijah, katerih vse difuzijne posode uže imajo štela, dopušča tudi po izteku omenjenega roka od treh dní delo nadaljevati, ko narušaj še traja pod tem uvetom, da se difuzijna posoda, s katero je v zvezi pokaženo štelo, iz baterije sname in pod uradno zapiro dene.

Samo po sebi se razumè, da se zarad te utesnitve v delu davek ne povračuje niti odpisuje.

VIII. Da se ustanovi iznos zavarščine za kako doplačilo, ki bi podjetnik pavšalirane difuzijne fabrike bil dolžan opraviti, naj se davkovna vprečnina za 120 delnih dní, od katere se neki odstotek za mero temu zavarovanju ukazoma postavi, računi takó, kakor bi bilo samo najmanje število od 50 dnevnih polnil difuzijnih posod zadavkati.

IX. Varščina za povračilo troškov, ki jih prizadeva prigled v pavšaliranih difuzijskih fabrikah bivajoč poleg štelnih aparatov gledé števila polnil difuzijnih

posod, daje se lahko takisto kakor varščina za puščanje na počak doplačilo davka od repnega cukra in to bodi skupaj z varščino za rečeno doplačilo ali z varščino za puščanje davka na počak in za doplačilo.

Listino zastavno ali poroštveno za posebno zavarovanje izdati je po obrazcih postavljenih za zavarovanje doplačila (Drž. zak. od leta 1878, št. 83, §. 2, II), samo da se zavarovanju podležeča dolžnost drugače označi.

Kadar se zavarovanje priglednih troškov zedini z zavarovanjem na počak puščanja in doplačevanja ali z zavarovanjem samega doplačevanja, naj se postavljeni vzorci poroštvene ali zastavne listine uporabljajo takó, da se z ene strani dolžnost povračila priglednih troškov in z druge strani zastava, odnosno poroštvo za to povračilo po primernem načinu vrsti.

X. Povračilo pristojbin pri izvozu cukra pod 92 do najmanj 88 polarizacijskih odstotkov in povišana mera pristojbinskega povračila za cukrer od najmanj 99⁵/₁₀ polarizacijskih odstotkov, odnosno 99·5 do najmanj 92 polarizacije odstotkov obveljá stoprv pri poslatvah cukra, ki se po poslednjem dnevi septembra 1880 za izvoz vpovejo.

XI. Po glasu §^a 3, III. 2 razpisa finančnega ministerstva od 28. junija 1878 (Drž. zak. št. 83) sme v eni in isti za izvoz pod povračilom pristojbine vpovedani poslatvi biti samo in edino ene vrste in enakega svojstva cukrer. Tem manje se dopušča za eno in isto izvozno poslatev sirovega cukra pod različno mero pristojbinskega povračila vpovedovati.

Dunajewski s. r.

Priloga A.

Dežela :

Prigledni okraj :

Okraj davkovnega urada :

Z g l a s i t e v

davkovnega postopka cukrarnice.....

v.....

pop. št. ....

za

meseec.....

188.....

Davkovno delo se zglasuje		Od davkovnega dela izločeni dnevi	Število napovedanih delnih dni	Dan in številka uradnega rešila	Število dnevnih polnil difuzijne baterije	Množina repe enkratnega polnila difuzijne baterije	Davkovna vprečnina						Opomnja
							za enkratno polnilo difuzijne baterije		za delni dan		za napovedane delne dni		
od	do												
mesečnega dne													

dne.....188.....

I. I.

Priloga B.**V p i s n i k**

cukrarnice repne.....
 v.....popis. št.....za baterijo z naslednjimi
 difuzijnimi posodami in šteli

Difuzijna posoda št.	I s štekom št.
” ” št. II	” ” št.
” ” št. III	” ” št.
” ” št. IV	” ” št.
” ” št. V	” ” št.
” ” št. VI	” ” št.
” ” št. VII	” ” št.
” ” št. VIII	” ” št.
” ” št. IX	” ” št.

za napovedno dobo od.....188.....do.....188.....

Opomnja. Tehnični poslovodnik fabrike je dolžan, vsak delni dan ob šestih zjutraj in zvečer stanje rabljenih štel s cifro in pismeni v uradni vpisnik vpisati.

Tudi finančni organi naj stanje štel, kakor najdejo oni, poočitijo v tem vpisniku (§. 7 postave od 18. junija 1880).

Vsako naznanilo o narušaji štela treba je, kakor se pošlje, brž popolnem vpisati v fabriški vpisnik takó, da gre pisanje čez celo širino vpisnika. Narušaji v pravilnem hodu štela, ki niso vpisani na dotičnem mestu vpisnika kakor je gori rečeno, štejejo se da niso naznanjeni (§. 8 postave od 18. junija 1880).

Ako kdo o pravem času ne vpiše stanja štela v vpisnik, ali če kaj neresničnega va-nj vpiše, kaznuje se napačno to knjigovodstvo s 5 gld. do 100 gld. (§. 13 postave od 18. junija 1880).

Priloga C.

Obračun davka od repnega cukra

z repno cukrarnico narejeno po difuzijnem postopku.....
 v ..... popis. št. .... za razdobje napovedno
 od 6 ure ..... dne ..... 188.....
 do ..... ure ..... dne ..... 188.....

Številke difuzijskih baterij	Š t e l o		Stanje štela		Razlika med stanjem štela o konci in začetku obračunskega razdobja	Množina repe za		Opomnja
	vrsta	številka	o začetku	o konci		eno polnilo difuzijske posode	obračunsko razdobje	
			obračunskega razdobja					

Vsota .

repi . . . . . meterskih centov frišne repe. K temu ide še za čas od . . . . . do . . . . ., v katerem se celo ni delalo z aparati sokotočnimi ter se je zahtevalo $\frac{\text{povračilo}}{\text{odpisilo}}$ davka, množina repe od . . . . . meterskih centov, ki bi jih bilo po zglasitvi. Vsega torej . . . . . meterskih centov frišne repe, za kar je porabnine . . . . . gld. . . . . kr.

Ker je po davkovni boleti . . . . . urada v . . . . . ddo . . . . . št. . . . . za množino od . . . . . meterskih centov frišne repe s . . . . . gld. . . . . kr. davek $\frac{\text{plačan}}{\text{pripisan}}$, to je pod pridržkom gori omenjene pravice do $\frac{\text{povračila}}{\text{odpisala}}$ davkovnega po §. 11 postave od 18. junija 1880 še iznos . . . . . $\frac{\text{odpisati}}{\text{v 3 dneh opraviti}}$ *).

*) Opomnja. Ako bi zglušena množina ne bila manja od najdene po zgornjem načinu, pisalo bi se na mesto: še iznos . . . . . davkovna pristojbina poravnana.

91.

Razpis finančnega ministerstva od 10. julija 1880,

o Divis-Grossovem štelu (štelnem priredu) in njega uporabi zarad davkovnega prigleda v fabrikah repnega cukra.

Zarad poizvedbe resničnega števila polnitev difuzijnih posod v fabrikah repnega cukra, ukazanega v §. 6 postave od 18. junija 1880 zastran delovite predrugačbe določil o davku od repnega cukra (Drž. zak. št. 74), pripuščajjo se dogovorno s kralj. oger. finančnim ministerstvom Divis-Grossova štela po meri določil niže sledečega propisa o njih uporabi, narejena in opravljena, kakor je povedano v naslednjem opisu.

I. Opis Divis-Grossovega štela.

Glavne sestavine v priloženem zrisu List I, fig. 1, 2 predočenega prireda ali aparata so naslednje:

1. Omara, v katerej so vsi deli aparata *A*.
2. Vzduho-stiskalni valj *B* z vzdušno cevčico *L*.
3. Okrov z membrano *C*, bet *D* in betov drog *E*.
4. Stroj od ure *F* z betovim drogom *G*, sidro *J*, vod *H* in protivna vtež *K*.
5. Posebne varnostne naredbe.

1. Omara *A*.

Omara štela sestoji iz kovnoželeznih ostenkov, kateri so k zadnji steni iz železne litine z vijaki (vrteži, šravbi) dobro in tako pritrjeni, da jih od zunaj ni moči omajati brez vidnega sledu.

Od spredaj zapira omaro 5 milimetrov debela v mesink (žolto med) vdjano stekleno plošča (*M*), katera je varno pritrjena na železen okvir, in ta okvir se po tanko vjemlje z ostenki omare.

Železni okvir ima na eni strani od znotraj nameščene železne kljuka *a a*, ki potanko prijemljejo v priležne zareze ostenka.

Na nasprotni strani okvirja biva zmet *b*, noseča tečaj ali čep (*c*), v katero prijemlje kljuka *d*, nahajajoča se v omari.

Temu tečaju prilega se po tanko aparatu pridodan žoltomeden ključ (*e*), v katerega votlino je vrezan zavoj tečaja.

Ako ključ zasučesh gori na zavojni tečaj, potegne se kljuka nazaj in pokrov se lahko sname.

Ako pa — po tanko vmestivši pokrovec — ključ nazaj zavrtiš, da sam pade iz zavoja, tedaj je pokrov zaprt.

Kadar je takó, ne more nihče — ne pokončavši dohodarstvenih niže opisanih zapir — priti k notranjim delom aparata.

Ozadnja stena iz litega železa ima na vsakem izmed štirih oglov krpo z luknjo (*n*) za vijake, s katerim je moči aparat na pripravnem mestu pritrditi.

Skoz levi ostenek aparatove omare seza kolenast podaljšek zrakostiskalnega valja. Dotični izrezek o omari je po vtaknjemem kolenu zaprt z zatikom v podobi lastovičjega repa, ki je pritrjen z notranjimi (od zunaj nedosežnimi) vijaki.

Kolenasti podaljšek rečenega valja ima na svojem iz omare strlečem konci zavoj (*f*) za holandsko pritrdbo z vijakom za zvezno cev, dalje vlitto flanžo (*g*) za vrhno cev in pa napravo (*h*) potrebno zarad uradne zapire tej flanži.

2. Vzdušno-stiskalni valj *B* z vzdušno cevčico *L*.

Ta valj je z vijaki od znotraj pritrjen na notranji ploskvi litoželezne zadnje stene. Valj je ves iz mesinka ter ima na svojem spodnjem konci koničen podaljšek, končujoč se v koleno, s katerim se namešča zvezna cev.

Na najvišjem mestu valja pri *i* spojena (vlotana) je neprodušno cevka iz mesinka, ki posreduje prohod zraku pod membrano okrova (vzdušna cevčica *L*).

Pred ustjem te cevčice nameščen je znotraj v valji lijast zaslon iz pločevine, da se prohod zraka ne more preložiti.

3. Okrov z membrano *C*, bet *D* in drog betovnik *E*.

Okrov je ves iz mesinka, ima zdolej odprtino *k* za vzdušno cevčico stiskalnega valja ter sestoji iz dveh delov, gornjega in doljnega, ki sta z vijaki skup privita.

Okrov je z vijaki na litoželezno ozadje omare pritrjen.

Membrana iz najbolje para-gume narejena *c* je med gornjim in dolnjim delom brez napona nameščena ter nareja po takem neprodušno zapiro.

Na tej membrani počiva bet *D* z betovnikom *E*.

Betovnik je jeklen in trdno zvezan z betovo ploščo, katera je narejena iz mesinka.

4. Stroj ure *F*.

Na železni plošči, pritrjeni po vijakih na litoželeznem ozadji omare nameščeno je jekleno kaljeno deseterodelno kolo zvezdovito (*m*), ki ga vrti navzgor in navzdol gibajoče se sidro *J*. Na kolesu in s tem trdno zvezan je pobirni krožec s stoglo.

Dalje so na železni plošči po tanko enako vsaksebi 4 deseterodelna kolesa (*o*) iz kovine, izmed katerih imajo prva 3 tudi pobirne krožce in stogle.

Ako se kolo zvezdovito začne vrteti po gibanji sidra, zavrti se ono enkrat pri 10 polnih vzdigih sidra in stogla bivajoča na pobirnem krožci kolesa nareja, da naslednje deseterodelno kolo desetino (deseti del) zavrti storí. Ako je prvo zvezdovito kolo dopolnilo deset zavrtov, ali zasukov, storilo je drugo kolo en zavrt in tretje kolo desetino zavrti.

Ako je prvo kolo zvezdovito dopolnilo 100 zavrto, storilo je drugo kolo 10 zavrto, tretje kolo en zavrt in četrto kolo desetino zavrta.

Po le tem mora, predno peto ali poslednje kolo naredí en cel zavrt ali zasuk, sidro 99.999 krat vzdigniti se in pasti.

Vsako izmed 5 kolesec nosi na gornji ploskvi cifrenico s 10 ciframi od 0 do 9.

Nad cifrenicami biva plošča, opravljena s 5 podolgasto četverokotnimi odprtinami, skozi katero je po eno cifro razločno videti.

Štiri vijaki, s katerimi je ta plošča privita k stroju, imajo prevrtane glavice, da ima preiskuševalna komisija kam zapiro namestiti.

Cifre, vidne skozi omenjene odprtine od plošče, sestavljajo števila ali brojeve.

Prva cifra na pravi strani daje namreč ednice, druga cifra proti levi desetic, tretja cifra stotice, četrta cifra tisočice in peta cifra desetisočice.

Na desni strani strojeve plošče biva navpičen drog iz mesinka (G), ki je na svojem zgornjem delu zvezan z jeklenim sidrom I ; sidro to poseza z dvema zoboma v zvezdovito kolo štela ter ima svoje vrtilišče v vijaku p , pritrjenem na strojevi plošči in goni ga vzdigajoči se in padajoči mesinkasti drog, zvezan z njim z vijakom. Drog ta počiva o svojem prostem konci v niz na betovniku E ter nosi, zvezan z vijakom plosk železen vod H , kateri ima vrtilišče (o) na strojevi plošči narejeno s pomočjo vijaka ter služi v to, da posreduje pad sidra.

Na prostem konci tega voda je snemna vtež K s pomočjo vijakov nameščena.

5. Posebne varnostne naredbe.

V aparatuvi omari znotraj je poleg štirih bočnih ostenkov in vspeoredno z njimi nameščen trdno sklenjen, na vsaki strani z 2 progama opravljen, snemen okvir (r) iz svetle cinkove pločevine, kateri je po 5 milimetrov oddeljen od ostenkov.

Ta okvir iz pločevine je namenjen, omaro za notranje dele aparata še boljše zavarovati.

Prigledujoči štelo sname okvir ter pregleda, ne bi li bil po vnanjen učinku pokažen.

Za uradno zapiro biva tako na pokrovu kakor tudi na tistem ostenku aparatove omare, na katerem biva zapira z zmetjo, na desno in na levo od le-te po eno uše (h), v katero se pečatna vrvca vdevlje.

V isto svrhu nahajata se tudi na nasprotnem ostenku omare in pokrova po dve ušeti.

Da ne bi mogla brezoblastna roka odpraviti holandske zveze štela z difuzijsko posodo, ulita je na njenem mestu flanža mesinkasta, ki služi v namestitev vrhne cevi.

Oba vijaka na ti flanži se po vloženi vrhni cevi zatrdita s pečatno vrvco, idočo skozi nju prevrtani glavici.

K uradni zapiri aparata potreba je torej 5 pečatov, namreč 4 na pokrovu aparatove omare in petega na flanži, po tem ko se namesti vrhna cev.

Da se aparat ohrani poškodbe, predno se začne uporabljati v davkovnouradnem oziru, privije se čez kos zavoja, ki iz aparatove omare prosto štrlí, na vnanjo mesinkasto flanžo kapica ter z uradno zapiro opravi.

K vrveci te zapire pripne se tudi ključ do aparatovega pokrova.

Služba ali funkcija štelnega prireda.

Prired ali aparat službuje tako le:

Skozi kolenasti podaljšek vzduho-stiskalnega valja, ki štrlí iz aparatove omare pri *M*, da je moči namestiti zvezno cev, sili tekočina, s katero se napolnjuje difuzijska posoda, zvezana s štelnim priredom, tudi v vzduho-stiskalni valj.

Vzduh ali zrak, kar ga je v njem, stisne se po le-tem, ter začne takoj primerno tlačiti ali tiščati po vzdušni cevčici na membrano v okrovu nameščeno in na bet, ki počiva na njej.

Čim je tekočine stolp v difuzijski posodi dosegel visino od 10 do 15 centimetrov nad ravnijo (ravnoležjem) okrova z membrano, biva le-ta tlak dovolj jak, da vzdigne membrano in na njej ležečo betovo ploščo, tako da se s strojem ure po sidru zvezani betovnik vzdigne.

S tem se prvo zvezdito kolo stroja za 20^{tin} oboda (periferije) na desno zavrtí ter ob enem povzdigne k betovniku pritrjeni vod, ki nosi vtež na svojem prostem konci.

Dokler tekočina ostane v difuzijski posodi ter vsled tega tlak v vzduho-stiskalnem valji vztraja ali večji postaja, ostane tudi omenjeni vod v tem svojem stanji.

A čim se izprazni difuzijska posoda, na kateri je nameščen štelni aparat, tekočina, ki je do neke visine vstopila v stiskalni valj, lahko iz njega odstopi.

Vzdušni tlak pod membrano prestane in na prostem konci voda pritrjena vtež potisne nizdolu vod in na njem pritrjeni drog betovnik.

Na gornjem konci mesinkastega droga pritrjeno sidro zavrtí vsled tega pokreta zvezdovito kolo, s katerim je v stiku, dalje za 20^{tin} oboda na desno ter kazalec urnega stroja se za eno ednico naprej pomakne.

II. Propis o uporabi Divis-Grossovega štelnega aparata v oziru na davek plačevan od repnega cukra.

1. Vsak Divis-Grossov štelni aparat ki se hoče rabiti pri zadavkovanji repnega cukra, mora biti od ene izmed uradnih preskuševalnih komisij Dunajske ali Praške v to svrhu potrjen in previden s potrdilno svedočbo in z oznamenilom preskuševalne komisije.

Tudi morajo biti nepokvarjene zapire, ki jih preskuševalna komisija namesti na pokrovu omare in na kapici, ki zatruje kos cevi iz omare štrleč.

Tudi nadaljšnja uporaba uže postavljenega štelnega aparata pri zadavkovanju repnega cukra zavisna je od tega, da je zunaj tiste dobe, ko so se uradne poizvedbe pri njem vršile, bil ves čas pod dohodarstveno zapiro.

2. Vsak štelni aparat naj se postavlja pod neposrednim nadzorom v to določenih finančnih organov in cukrarja (fabrike podjetnika) ali namestnika njegovega.

Predno se to delo začne, naj finančni organi ovedó, so li izpolnjeni uveti, ki jih omenja poprejšnja točka 1.

Ako na to stran ní nobenega nedostatka, naj oni, snemši zapire preskuševalne komisije in odstranišči kako na notranjih delih aparata zarad vožnje nameščena branila preiščejo, ni li kateri del po vožnji skrivljen ali zvit ali kako drugače pokažen in če se betovnik z vodom in protitežjem lahko pregiblje.

Ako tudi pri tem preiskovanju ní nobenega pomišljaja, to se omara vnovič sklene in pod uradno zapiro dene.

3. Štelni aparat sme se samo tedaj postavljati, če ní nikake spotike pri preiskunji in preiskavi opravljeni po točki 1 in 2.

Pri postavljanju sami naj se pazi na to le:

a) Za vsak aparat, ki ga je postaviti, mora se blizu difuzijne posode, h kateri bode aparat pristavljen, napraviti steber iz opek in cementa brez vnanjega ometa in va-nj vzdirati ploščo, ki bode aparat nosila, tako da se plošča brez vidne pokvare zidovja ne more odločiti ali tudi le drugače položiti. Ta steber mora imeti najmanj 450 milimetrov dolgo in enoliko široko osnovno ploskev.

Namesto stebra sme se, če ne gre za kolovratno baterijo, uporabljati tudi trden glavni ali podstavni zid, ki je blizu difuzijne posode. Ali tak zid ne sme imeti votlin v sebi in mora okoli pritrtilne plošče tako kakor prej omenjeni steber ostati brez vnanjega ometa.

Plošča pritrtilna (List I, fig. 3, 4) mora iz železne litine narejena in najmanj 15 milimetrov debela biti.

Da jo bode moči k zidovju pritrčiti, mora na sredi, kakor je razvidno iz priloženega zrisa, imeti dve uliti krpi *A* za dva po 15 milimetrov debela vijaka.

Vijaka se deneta skozi zidovje in na nju konca, ki na drugi strani zidovja ven molita, namesti se sidrena plošča *a*, najmanj 15 milimetrov debela, tako da sta po le-tem trdno zvezana.

Nad sidreno ploščo navijejo se trdno matice in tik nad njimi se skozi luknje, ki jih imajo še ven moleče končine vijakov, porine iz celega narejena železna šibica, ki je na enem konci prevedena z glavico in na drugem z ušetom, v katero se deva pečatna vrveca. Pritrdilna plošča lahko se naredí v podobi okvirja, kakor je razvidno iz zrisa (List I, fig. 3).

b) Vsak štelni aparat mora se tako priviti k pritrtilni plošči, da je stroj ure zgoraj in da drog betovnik popolnem navpično stoji.

Za tega delj morajo na 4 oglih te plošče biti luknje z zavoji, ki odgovarjajo zavojitim luknjam litoželeznega ozadja aparatove omare.

Vijake je dobro naviti, in da se ne ogugljejo, zavarovati jih je z železnimi iz celega narejenimi šibicami, ki imajo na enenem konci glavico in na drugem uše, porinivši pri vsakem aparatu skozi dve izmed prevretnih vijakovih glavice po eno tako šibico, ter vloživši na konec z ušedom uradno zapiro.

4. Štelni aparat se privezuje k difuzijnemu posodju po zvezni štuli in zvezni cevi.

Na prestopno cev, ki difuzijno posodo z dotičnim kalorizatorjem ali pa naravnost z naslednjo difuzijno posodo veže, namesti se, kakor je razvidno iz priloženih zrisov (List II, fig. 1, 2, 3), zvezna štula *S*, kateri je notranji promer 30 milimetrov dolg. Ta štula lahko se namesto na prestopno cev dene tudi na ravnost na dolnji del kalorizatorja, nje podaljšek. Ali poslednje sme se zgoditi samo tedaj, kadar doljnji pokrov kalorizatorja ne leži niže od doljnega dna k njemu spadajoče difuzijne posode; tako, da če se difuzijna posoda izprazni, mora se ob enem izprazniti tudi kalorizator.

V ostalem mora zvezna štula prosto iztekati se v sokovni prostor kalorizatorja. Ta način nameščanja zvezne štule na kalorizatorji predočuje se v Listu III, fig. 1, 2.

Kadar je zvezna štula nameščena na prestopni cevi, mora se to zgoditi neposrednje za prvo flanžo, ki veže difuzijno posodo s prestopno cevjo.

Med difuzijno posodo in mestom, kjer je nameščena zvezna štula, bodi to na kalorizatorji ali na prestopni cevi, ne sme biti nikake naprave za zapiro (zaklopna pipa itd.).

Če je prestopna cev bakrena, mora tudi štula zveznica biti bakrena in pri-spojena (prilotana).

Če je prestopna cev iz železne litine, lahko se štula na-njo ulije. Na uše obstoječe prestopne cevi, in kadar se štula devlje na kalorizator, treba je bakreno, trdo spojeno zvezno štulo namestiti tako le.

Zvezna štula mora imeti 30 milimetrov dolg notranji svetli promer, biti najmanj 100 milimetrov dolga in iz bakrene najmanj 2 milimetra debele pločevine narejena. Imeti mora, da jo bode moči z vijakom pritrditi k litoželezni zvezni cevi ali kalorizatorju, trdo spojeno po oblini cevke bombirano mesinkasto ali železno flanžo z vnanjim promerom 80 milimetrov dolgim, katera ima tri vijakove luknje s promerom po 6 milimetrov.

V prestopni cevi, odnosno v ostenku kalorizatorja morajo biti prevrtane ena po 30 milimetrov v promeru imajoča luknja, po tanko vjemajoča se z odprtino zvezne štule, in za 3 vijakove luknje bombirane flanže 3 luknje z zavoji.

Po tem ko se luknje dobro očistijo in izravnijo, vloži se zvezna štula na pripravljeno mesto pridjavši dober krožec iz gume ali s pomočjo konopnine ali kleja ter trdno privijo s tremi vijaki, ki imajo prevrtane glavice in robo gostilno.

Po tem naj se skozi prevrtane glave vijakov potegne zapirna vrveca in dene pod uradni pečat.

Zvezna štula, bodi na prestopno cev iz bakra trdo prispojena, ali na lito-železno cev ulita ali iz bakra narejena in z vijaki pritrjena, mora na svojem drugem konci imeti mesinkasto ali železno trdo spojeno flanžo, ki ima ravno ploskev za gotovo gostilo, vnanji promer kakih 80 milimetrov dolg in tri vrtane luknje, ki se potanko vjemljejo z nasprotno flanžo bakrene zvezne cevi.

S to in ono flanžo pritrjena je zvezna cev k štuli.

Da se pritrdba flanžna zavaruje, naj se zagotovi z vrhno cevjo vred, s katero se opravi zvezna cev. Opis takega zagotovila ali branila obseza priloga A.

5. Zvezna cev je iz bakra in od zunaj svetla in ima notranji promer od 25 milimetrov, dočim ji je stena najmanj 2 milimetra debela.

Cev nosi na enem konci (List I, fig. 1) matico S holandske pritrdbes v zvezo z zavojem kolenastega podaljška vzduho-stiskalnega valja, kateri molí iz omare štelnega aparata.

Na drugem konci zvezne cevi (List II, fig. 1, 2, 3) pritrjena je nasprotna flanža (t), ki se potanko vjemlje s flanžo zvezne štule.

Zvezna cev ne sme imeti nikakih ožin ter mora biti neprodušna. Pridene naj se vpričo finančnih organov ter opravi z vrhno cevjo, katera seza od flanže v to služeče na omari štelnega aparata do prestopne cevi difuzijne posode same; ta vrhna cev je iz gladke nenamazane cinkove pločevine ter se namešča takó, da med obema cevama ostane na vse strani prostega prostora za kakih 12 milimetrov.

Opis, obsežen v prilogi A, kaže, kako je vrhna cev primerno narejena in kako zavarovana.

6. Štelni aparat mora biti takó postavljen, da najdolnji rob njegeve omare leži više od najnižjega mesta difuzijne posode, da torej vselej tekočina, kar je prisililo se v aparat, če se difuzijna posoda izprazni, lahko ob enem odteče iz aparata.

Za tega delj naj se zvezna cev od difuzijne posode do štelnega aparata vdene takó, da bode od štelnega aparata proti zvezni štuli vseskozi neki padeec imela.

Zarad pravšnega izbora le te razlike v legi propisuje se naslednje za doslej znane raznovrstne difuzijne posode.

Pri difuzijnih posodah, ki se od strani izpraznujejo (List II) držati se je razlike v legi za 5 centimetrov med gornjim robom doljnje velike odprtine difuzijnih posod in najnižjim robom štelnega aparata, bodi dolnje dno difuzijne posode horizontalno ali naklonjeno.

Pri difuzijnih posodah, ki se spodaj izpraznujejo, postaviti je doljnji rob omare štelnega aparata 30 centimetrov nad horizontalnim sitom, ki je nameščeno na doljnem pokrovu difuzijne posode. Teh 30 centimetrov je ustanovljati pri zaprtem spodnjem pokrovu.

Ako imajo take difuzijne posode konična sita ob straneh, naj se ona ne jemljó v ozir ter je vsegdar računati od najnižjega mesta doljnega pokrovnega sita (List III, fig. 1, 2).

Pri znanih doslej z vračujočih se difuzijnih posodah mora se štelni aparat na zadnjem delu trdne osi, katera tem difuzijnim posodom služi za prestopno cev ter je nepremično in dobro z vijakom privita, za gatilno puščico pritrdjevati (List III).

Zvezna štula mora se kakor pri vsaki drugi prestopni cevi tudi od strani namestiti.

Vendar sme zvezna cev od te štule k štelnemu aparatu imeti samo 5 centimetrov padca, ker se te difuzijne posode po zvrnitvi, to je preobrnitvi, izpraznijo, ter je v to 5 centimetrov padca dovolj, da se dosti hitro tekočini izstop iz štelnega aparata omogoči.

Pri teh difuzijnih posodah, da se ubrani napačni hod štelnega aparata, važno je zlasti to, da se cev za odtok soka iz difuzijne baterije najmanj en meter nad spodnji rob štelnega aparata izteka v odprto posodo sokozbirnico, da ostane baterija vsegdar pod tlakom tega sokovnega stolpa.

Sploh je za pravični hod štelnih aparatov pri vsaki difuzijni bateriji potrebno, da se cev za odtekanje soka ne napelje neposrednje od difuzijnih posod na vniž, da ne more difuzijna posoda ni izprazniti se tekočine po vodovnem učinku niti da postane difuzijna posoda brezračna. Kajti v tem slučaju bi bila štetev sicer soka izpraznjene, vendar ne odpravljene difuzijne posode pomotna.

7. Vsak štelni aparat naj se postavi v primerni daljavi od difuzijne posode. Na to stran naj služi v vodilo, da mora dolgost zvezne cevi od vnanje flanze zvezne štule do vnanjega zveznega mesta na omari štelnega aparata iznesti najmanj dva metra. Če je daljava čez dva metra, mora biti zvezna cev podprta, ali obešena, da se med službovanjem ne more skriviti.

Zvezna cev mora vsegdar imeti od štelnega aparata k zvezni štuli nekaj padca, ki se ne sme pretrgati z nobenim skrivljenjem navzgor ali navzdol. Ali to nič ne brani, da bi zvezna cev ne smela imeti kolena zaradi namestitve potrebnega.

Da bode zvezna cev kar je moči ravna (prema), naj se pazi na to, da bode mesto, kjer se zvezna štula namesti na prestopni cevi ali na kalorizatorji, vjemalo se z dotičnim mestom na štelnem aparatu.

Ako mora omenjena daljava čez 4 metre biti, treba je med doljnjim robom štelnega aparata in zvezno štulo napraviti 5 centimetrov padca za nadaljnji tekoči meter. Ali nikoli ne sme, torej tudi v tem slučaju ne, gornji rob vnanje omare štelnega aparata manj nego 10 centimetrov pod gornjim krajem odprte difuzijne posode stati.

8. Štelni aparat mora biti tako postavljen, da je lahko pristopen finančnim organom, ki ga hočejo preiskati. Pred mokroto naj bode kolikor mogoče hranjen ter ne sme nikdar stati prav blizu ali tik nezagrjnene parne cevi. Tudi če je cev parnica zagrjnena, mora biti od štelnega aparata najmanj 50 centimetrov oddaljena.

9. Posebno je poskrbeti za to, da ne bode moči po tem, ko je štelni aparat uradno postavljen, odprtine v prestopni cevi ali kalorizatorji, za zvezno štulo zamašiti.

Za tega delj morajo se, čim je zvezna štula na prestopno cev ali kalorizator privita ali prispojena ali ulita, in predno se na njo privije zvezna cev k štelnemu aparatu, narediti zarad varnosti naslednje naprave (List II, fig. 1, 2, 3).

Bakren 4 milimetre debel kolut l , a , z luknjo 25 milimetrov dolgega promera ima prav tist vnanji promer kakor prosta flanža zvezne štule S in tako kakor le-ta 3 luknje za vijake, ki se na tanko vjemajo z luknjami v ta namen zvrtnimi v flanži zvezne štule (fig. 3).

Na notranji periferiji tega koluta vložé se na štirih mestih enako vsaksebi štiri po $2\frac{1}{2}$ milimetra debele bakrene žice ter se trdno spojijo. Te žice morajo biti tako dolge, da sezajo od koluta skozi zvezno štulo in do 15 milimetrov skozi vso globino prestopne cevi ali kalorizatorja.

Na to se pripravi bakren krožec β , 3 milimetre debel, ki ima 25 milimetrov v vnanjem promeru, kakor je v Listu II, fig. 1, 2, 3 po tanko načrtan. Ta bakreni krožec ima na svoji sredi vlotano 4 milimetre debelo, 10 milimetrov dolgo bakreno stoglo, ki od nje ploskve 10 milimetrov izstopa. Na štirih mestih x , x , x , x , je krožec pretrgan. V štiri luknje malega bakrenega krožca β vdenejo se in zalotajo končine 4 žic v , v , v , v na prej opisani žici bakreni, tako da je vse podobno košari iz žice, izvedeni v obliki prisekanega stožca, katerej je osnovica bakreni kolut a , a gornji preseki je bakreni krožec β , čez kateri molí klinec m .

Ta košara dene se v zvezno štulo S , tako da ji bakreni kolut a po tanko leži na flanži ter se njegove 3 luknje po tanko vjemajo z luknjami v tej flanži narejenimi za 3 vijake.

Pri prestopnih cevih, ki imajo čez 150 milimetrov dolg notranji promer, naj se naredí še dalje neka varnostna naredba, da se roka v tako cev vtaknena v njej ne more prosto gibati. V tako cev treba je namreč kakih 10 milimetrov pred in za zvezno štulo in košaro p va-njo vloženo vdjati križ narejen iz bakrene 3 milimetre debele žice.

Za tega delj prevrtajo se v prestopni cevi pred in za zvezno štulo, na 4 mestih po 3 milimetre debele luknje skoz steno cevi enako vsaksebi takó, da se s tem periferija cevi na 4 enake dele razdelí.

V luknje, od katerih se po dve vjemata med sebo, potegnejo se skozi prestopno cev 3 milimetre debele bakrene žice, katere imajo na eni strani pribito glavico, na drugi strani uše za zapirno vrvco.

Tista mesta, kjer so prestopne cevi za pretik prevrtane, zalotajo se ali zalepijo po tem ko je žica pretaknena, in predno se opravi uradna zapira.

Ako je zvezna štula nameščena k sokovnemu prostoru kalorizatorja, mora se odvitni doljnji pokrovec kalorizatorja po tem ko je aparat postavljen, djati pod uradno zapiro s tem, da se po dva vijaka tega pokrova, ki sta si diametralno nasproti, nad maticami na konci zavoja opravita z luknjami, skozi katere se potegne železna šibica ali pa žica, imajoča na eni strani prinetano glavico, na drugi strani pa uše za pečatno vrvco.

10. Ko so štelni aparati po propisu postavljeni, treba je poskusiti, če prav službujejo in če je zveza njihova z difuzijnimi posodami popolnem neprodušna.

To se najbolje preskusi, če se vsaka difuzijna posoda, na katere prestopni cevi ali kalorizatorji je nameščen tak aparat, z vodo do zgornjega kraja napolni in po tem izprazni.

Ako bi se v hodu aparata ali v zvezi pokazala kaka napaka, treba jo je odstraniti.

Gledé neprodušne zveze lahko se opravi nadalje preskus pod tlakom vodnega stolpa, ki se sicer pri delu difuzijne baterije uporablja.

11. Ako je tudi preskus pod 10 omenjen zadovoljujoč, tedaj denejo finančni organi uradno zapiro na vseh mestih, kjer se v zgornjih določenih uradna zapira zaradi varnosti omenja.

Ključ pokrova pripne se z vrvco z enim ušetom pokrovne zapire in vrvca se dene pod zapiro.

12. Dokler traja davkovnouradna uporaba Divis-Grossovih aparatov v kaki fabriki repnega cukra, bodo finančni organi, kadar koli pridejo pogledat v to fabriko, dajali pozor na hod vsakega takega aparata in tudi preiskovali, če so nepokvarjene uradne zapire na njem in pa naprave in zapire, služeče v zavarovanje njegove zveze z dotično difuzijno posodo.

Tisti finančni organi, ki imajo pomočke za uradno zapiranje, bodo od časa do časa tudi aparate odpirali in znotraj ogledovali, sosebno izvideli vložene okvirje iz pločevine, dalje vrhne cevi od zveznih cevi, in pa kapice od flanž snemali ter še branilne naredbe in pa zvezne cevi in zatrjene flanže in vijake preiskovali, če niso kako poškodovani.

Pokaže li se pri tem uradnem poslovanju kak nedostatek ali pomišljaj, konstatuje se ter po svojstvu istega nadalje storí ali napoti, n. pr. napiše se spis o dogodku zaradi kazenskega postopka, ako bi šlo za pokvaro uradne zapire ali za motež v hodu štelnega aparata.

Posledke vsakega izmed omenjenih uradnih djanj treba je ob kratkem vpisavati v fabrični vpisnik.

Dunajewski s. r.

Priloga A.

Vrhna cev in nje zagotovilo.

Vrhna cev, ki mora bakreno zvezno cev med štelnim aparatom in difuzerjem povsod ogrinjati ali oklepati, narejena je iz cinkove od zunaj svetle nenamazane pločevine ter sestoji iz naslednjih delov:

1. Iz branil za flanže (List II, fig. 4, 5, 6, 7).
2. Iz same cevi (List II, fig. 8, B), ki nosi na eni strani prilotano flanžo, a na drugem konei zavoj holandske pritrdbe z vijakom.

1. Branilna flanž. (List II, fig. 4, 5, 6, 7.)

Vsaka flanžna zatrdba sestoji iz cilindrične kape, ki krije flanžo, ter je sestavljena iz obeh polovic (A in A1).

Polovini sta z ene strani zvezani s šarnirjam (*e, f, i*) ter imata z druge strani krpe *ff* v pritrdbo plomb.

Šarnirska stogla (mesinkasta žica) je iz celega narejena ter spojena z eno polovino kape.

Stranske stene ali dna obeh kap imajo krogovite izrezke nekoliko večjega promera od tistega promera, ki ga imajo cevi s flanžo zvezane.

Na te izrezke so prilotani valjasti nastavki *h* in (*h, h*), od katerih eden (*h*) mora sezati do doljnje flanže zvezne štule prestopnej cevi ali kalorizatorju ter vso zvezno štulo pokrivati in kateremu na konci je železen kolut, ki se oprijemlje doljnje flanže zvezne štule ter tako — zavaruje kapi stanje.

Na drugi nastavek (*h1*) natakne se matica holandskega vijaka, ki posreduje zvezo flanžnega branila z vrhno cevjo.

Na dnu kape tega flanžnega branila prilotano je uše, ki odgovarja prevrtani matici holandskega vijaka ter služi za uradno zapiro.

Te kape so iz cinkove pločevine, so kakor vrhna cev od znotraj z belo oljnato barvo namazane, ki bi se porjavila na mestih spajanja (lotanja).

Zatrtilne ali branilne kape so tako narejene, da so dotične ploskvi obeh njih delov pokrite, da po tem takem ni mogoče, pri njih obstanku seči do flanže pod kapo ležeče (List II, fig. 4, 5, 6, 7).

2. Sama cev (*B*)

sestoji po vsi svoji dolžini iz dveh delov, ki imata poleg stika v njegovo obrano progi *aa* iz pločevine prilotani.

Zavoj holandskega vijaka prilotanega na doljni konec te cevi je tudi v dve polovini prerezan.

Gornji konec te cevi ima flanžo na dva dela prerezano, z dvema luknjama za vijake prilotano, ki se vjemlje s flanžo, ulito na zvezišču štelnega aparata.

Ako se vrhna iz dveh polovin sestavljena cev nad zvezno cevjo zaprè, drži se vrhna cev skup s tem, da se flanža na nje gornjem konci privije k flanži mesinkasti na štelnem aparatu.

Oba vijaka, s katerima je vrhna cev pritrjena k štelnemu aparatu, imata prevrtani glavici za zapirno vrvco, katera se zapečati.

Drugi konec vrhne cevi, ki nosi tudi na dvoje prerezani zavoj holandskega vijaka, zaklepa se po matici holandskega vijaka potegnjeni čez nastavek (*h1*) flanžnega branila ter po privitji pritrjuje.

Flanžna kapa povezuje se z matico nad cevjo z zapirno vrvco, ki se zapečati.

Kadar je zvezna cev daljša in horizontalno zakrivljena, vrhna cev lahko sestoji iz dveh ali več kosov.

Ali posamezni kosi morajo biti na stičnih koncih opravljeni s prilotanimi flanžami, v katere so po štiri luknje za zapirno vrvco zvrtnane.

92.

Razpis finančnega ministerstva od 10. julija 1880,

o merilih za pavšaliranje davka od repnega cukra v delni dobi 1880/81, dalje o meri zavarovanja za kako doplačilo k davku od repnega cukra in za povračilo priglednih troškov.

Za davek od repnega cukra v delni dobi 1880/81 ukazuje se na temelji §^{ta} 4 in 6 postave od 18. junija 1880 o deloviti premeni določil za davek od repnega cukra (Drž. zak. št. 74), na temelji §^{ta} 2 postave od 27. junija 1878 (Drž. zak. št. 71) in na podlogi cesarskega ukaza od 3. julija 1880 (Drž. zak. št. 86) dogovorno s kralj. ogerskim finančnim ministrom naslednje:

§. 1.

Množina frišne repe, od katere je plačati davek za en hektoliter prostornine v baterije zvezanih difuzijnih posod in za vsako polnilo teh posod odmerja se:

I. Pri baterijah iz najmanj 9 in največ 11 difuzijnih posod

1. s štiridesetimi (40) kilogrami, če se te posode rabijo takó, da so naslednji uveti skup izpolnjeni:

- a) repni odrezki morajo biti frišni, ko se denejo v posode, ne smejo torej biti poprej greti niti zdrozgani niti drugače pripravljani;
- b) difuzijne posode morajo se polniti brez tlačilne ali phalne priprave, ki bi gostost lege repnim odrezkom povečavala, ali lopate, greblje in grablje se ne štejejo med tako pripravo;
- c) pri nobeni polnitvi difuzijske posode ne sme se po tem, ko se je difuzija uže pričela, pozneje kaj dodajati, t. j. množina odrezkov repnih povečavati.

2. S šestdesetimi (60) kilogrami, če se posode te takó rabijo, da od zgornjih treh uvetov uvet pod a) ali pa pod b) ní izpolnjen.

3. S sedemdesetimi (70) kilogrami, če se difuzijne posode tako rabijo, da od zgornjih treh uvetov ní nobeden izpolnjen, ali da uveta pod a) ob enem z uvetom pod b), ali pa pod c) manjka.

II. Pri baterijah, ki imajo manj nego 9 ali več nego 11 difuzijnih posod, po načinu porabe z zgornjimi postavki (I), povišanimi za 25 odstotkov.

III. Postavki pod I, oziroma povišani z 25 odstotki (II) priklada veljajo samo za difuzijne posode, ki so najmanj 75 centimetrov visoke.

Pri manji visokosti difuzijnih posod priklada se namreč:

pri visokosti pod 75 do 70 centimetrov po		5 odstotkov	
"	"	70 " 65	" 7 1/2 "
"	"	" 65 " 60	" 10 "
"	"	" 60 " 55	" 12 1/2 "
"	"	" 55 " 50	" 15 "
"	"	" 50 " 45	" 17 1/2 "
"	"	" 45 " 40	" 20 "
"	"	" 40 " 35	" 22 1/2 "
"	"	" 35 " 30	" 25 "
"	"	" 30 " —	" 30 "

Visokost meri se pri difuzerjih zvrčajočih se od središča doljnega do središča gornjega sita in pri drugih difuzerjih od središča doljnega sita navpično do ravni (ravnoležja) kraja gornje velike luknje.

§. 2.

Davkovna prostornina vsake difuzijne posode oveda se z vlito vodo takó, da se difuzijna posoda, ko vse stranske dotočnice, prohodi sok razdeljujoči in žlebovi dosežejo završek, ki leži v isti ravnini z njeno notranjo steno, pri odprti gornji veliki luknji do kraja z vodo napolni.

Ako ima difuzijna posoda na zunaj izbočen gornji pokrov velike luknje, meri se ji votlina z vlito vodo, po tem ko so dotočnice zaprte. Ako prostornina te votline presega tri odstotke od prostornine, ki jo ima difuzijna posoda, prišteje se presežek k davkovni prostornini te posode.

Drobcu litra, ki se podadó pri tej ovedbi davkovne prostornine, štejejo se za cel liter pri vsaki difuzijni posodi, če dosežejo ali presežejo pol litra, a če pol litra ne dosežejo, ne jemljó se v račun.

§. 3.

Davku podvržena dnevna storitvena zmožnost sokovnih točil računi se po merilih postavljenih z razpisom finančnega ministerstva od 28. junija 1878 (Drž. zak. št. 80) z sedemdesetimi (70) odstotki pri vsakem načinu stiskanja.

§. 4.

Iznos varščine, ki jo za kako doplačilo davka od repnega cukra mora vsak podjetnik pavšalirane fabrike dajati, postavlja se na 10 odstotkov vprečne vsote, ki prihaja na fabriko za 120 delovnih dni, in iznos varščine za povračilo priglednih troškov, ki jo mora vsak podjetnik dati, postavlja se na en odstotek te vprečne vsote.

Dunajewski s. r.

Všechny věci se při důvodu...
...a v tomto případě...

...a v tomto případě...
...a v tomto případě...

...a v tomto případě...
...a v tomto případě...

...a v tomto případě...
...a v tomto případě...

...a v tomto případě...
...a v tomto případě...

...a v tomto případě...
...a v tomto případě...

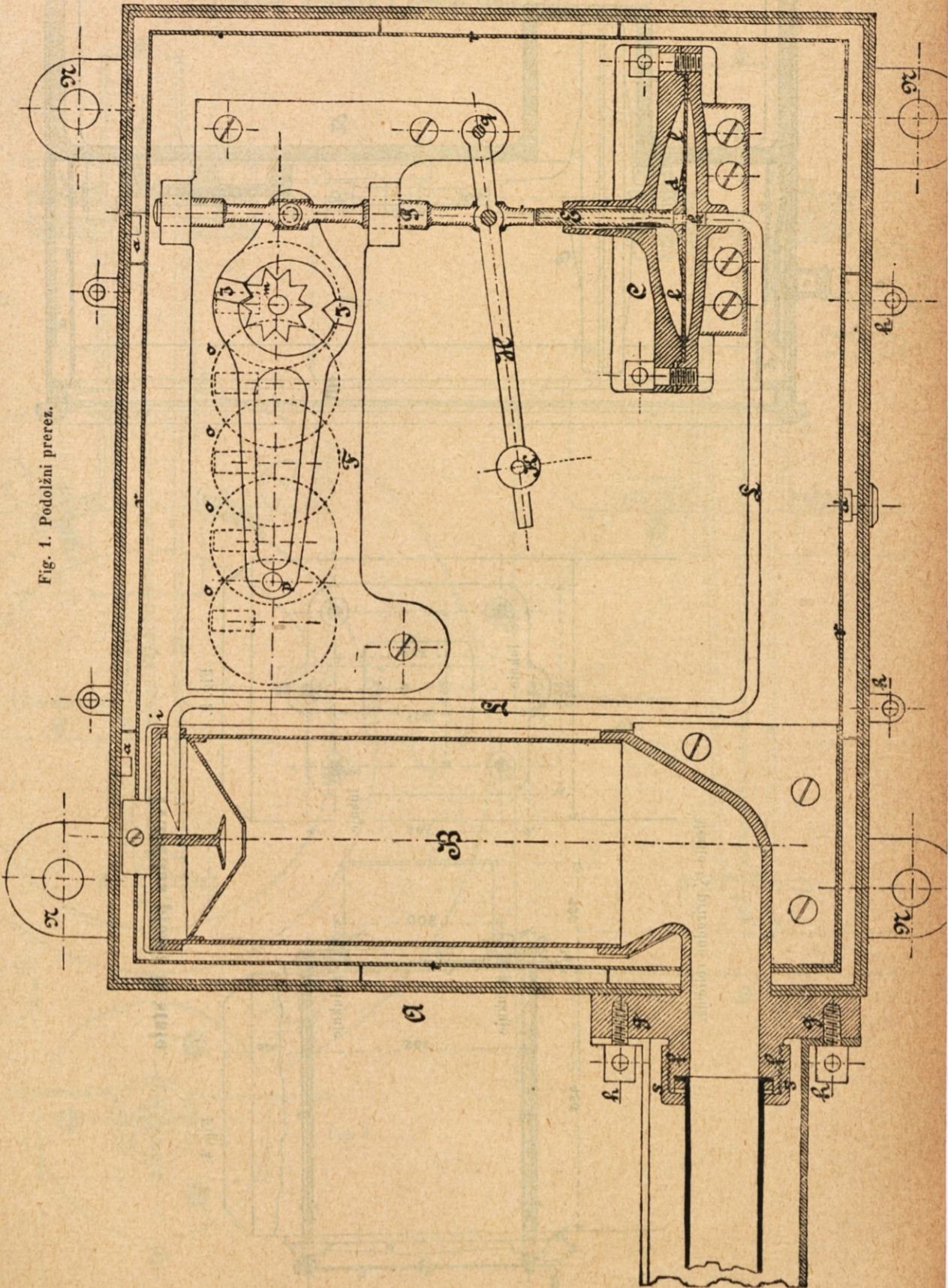
...a v tomto případě...
...a v tomto případě...

...a v tomto případě...
...a v tomto případě...

...a v tomto případě...
...a v tomto případě...

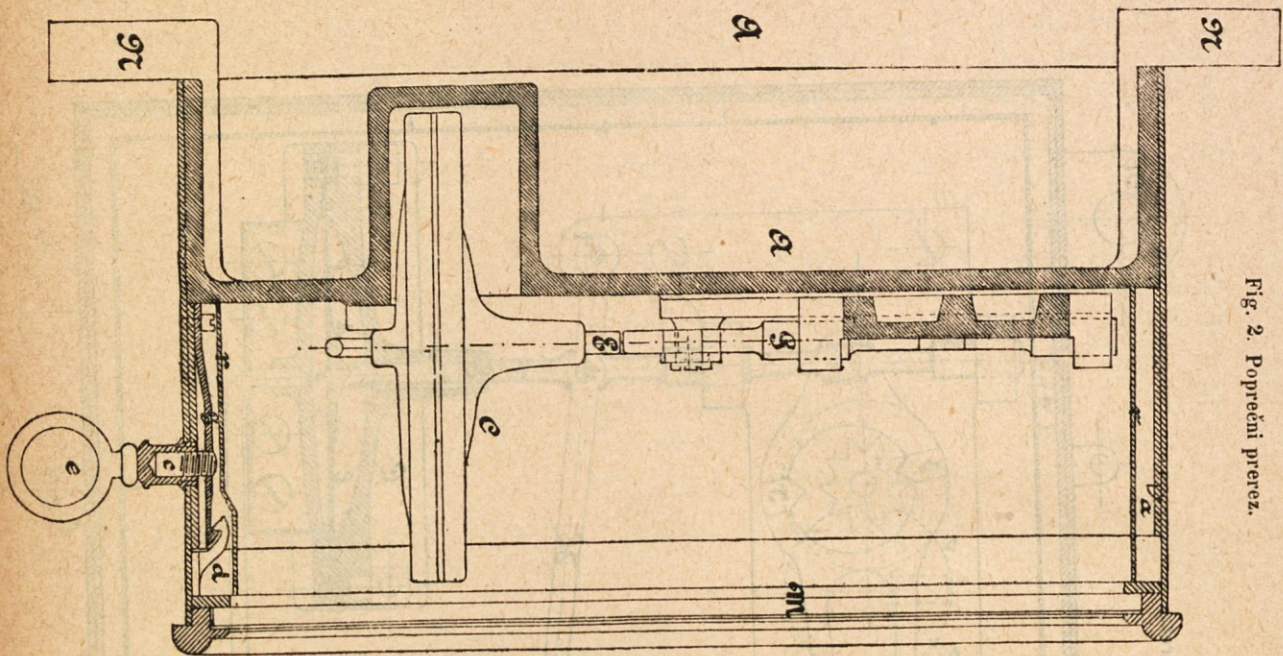
Štelni prired ali aparat.

Fig. 1. Podolžni prerez.

Stelni pried ali aparat.

Fig. 2. Poprečni prerez.

Pritrdilna plošča in stalo.

Fig. 3.

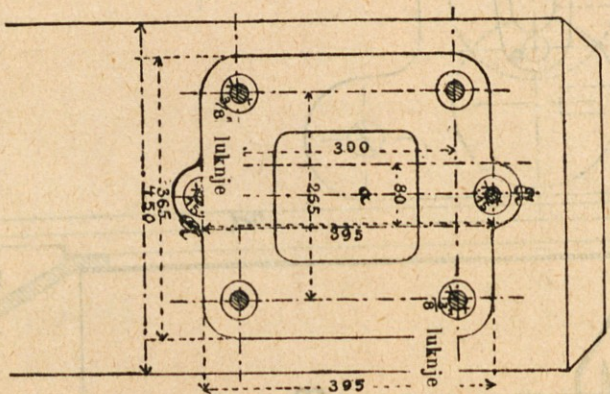
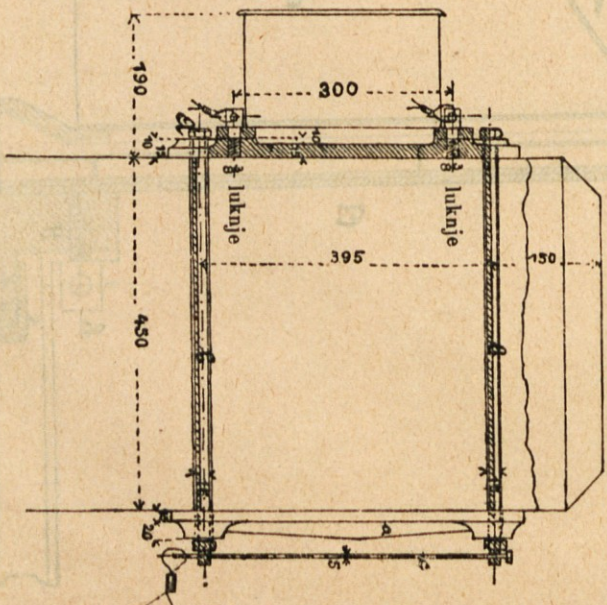

Fig. 4.

Merilo $\frac{1}{5}$ prirodne veličine.

Varnostna naprava v zvezni štuli.

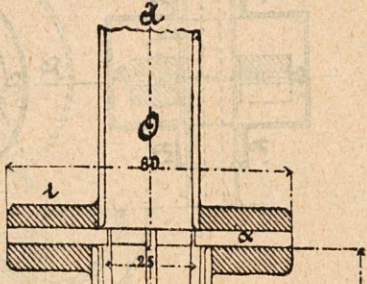

Fig. 1.

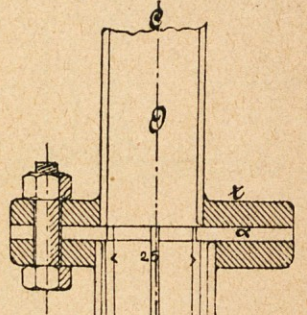

Fig. 2.

Podolžni pre rez po A.B

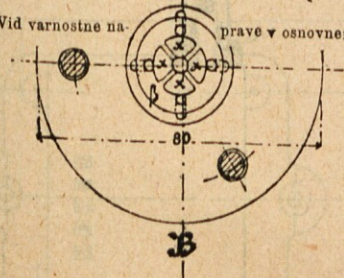
Poprečni presek C. D.

Prestopna cev
β

Prestopna cev
β

Vid varnostne naprave v osnovnem črtěži

Fig. 3.

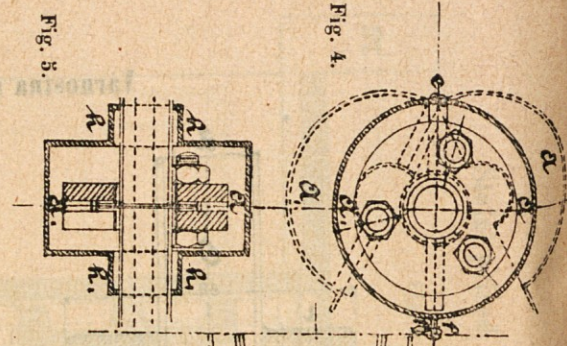

Fig. 4.

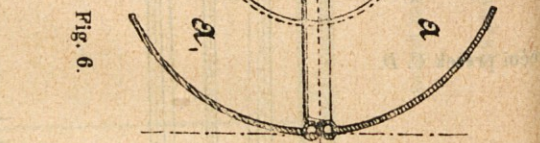

Fig. 6.

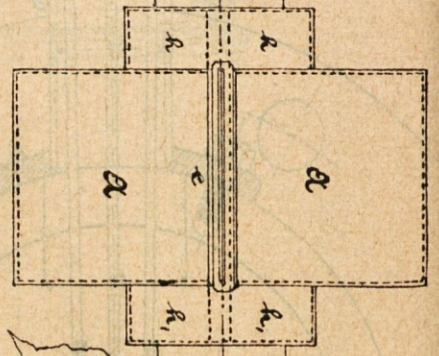

Fig. 7.

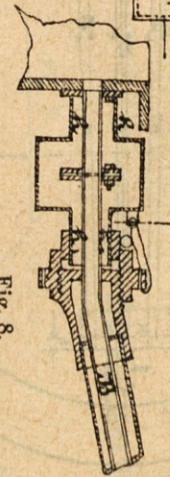

Fig. 8.

Difuzer, ki se od strani izpraznjuje.

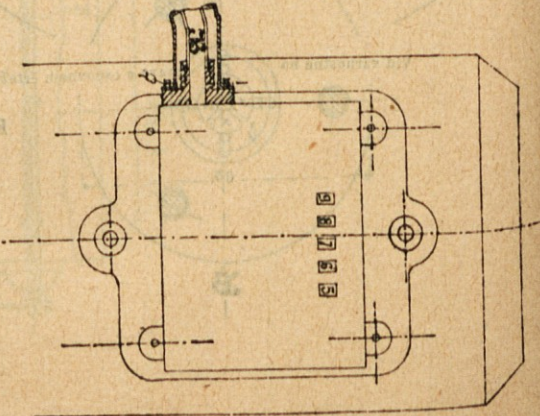

Fig. 5.

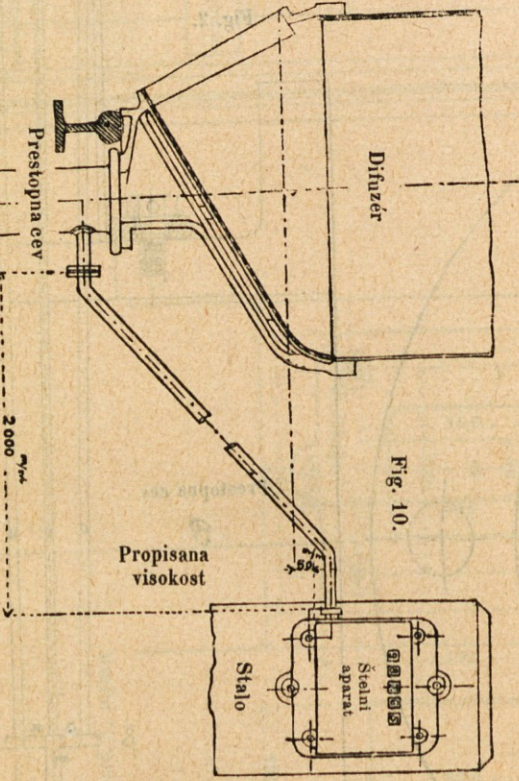

Fig. 10.

Merilo 1/10 prirodne veljaine.

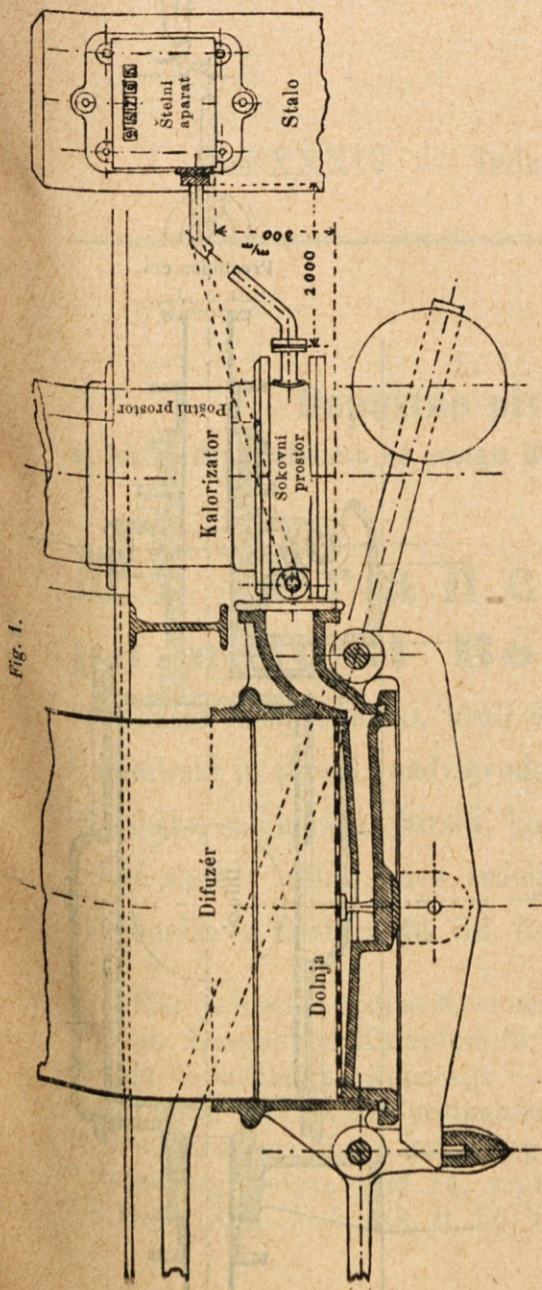

Fig. 1.

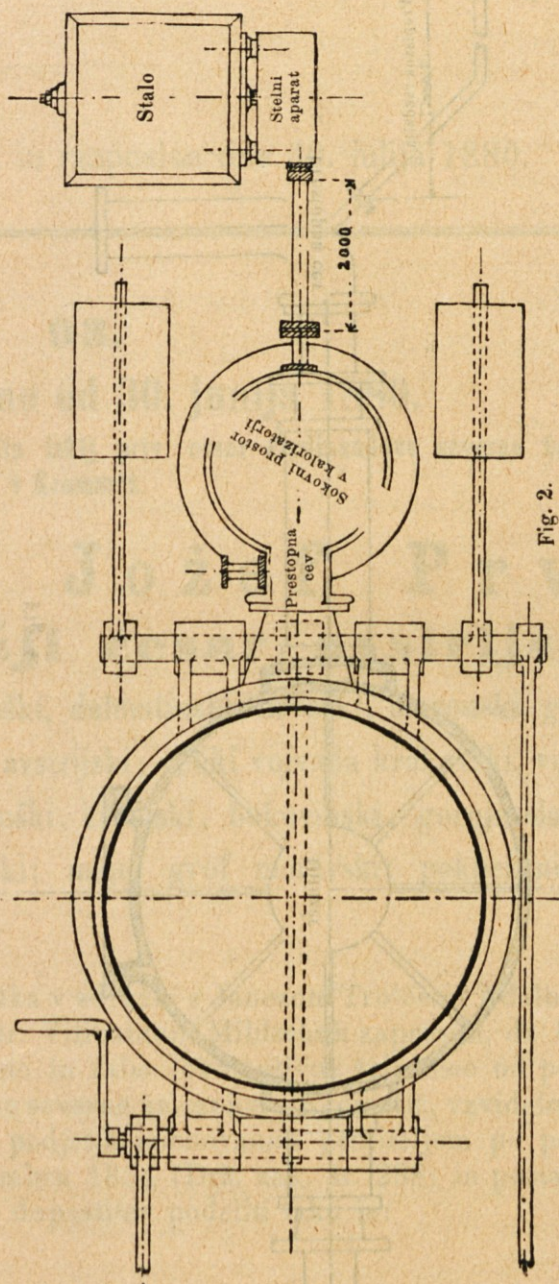

Fig. 2.

Merilo $\frac{1}{10}$ prirodne veličine.

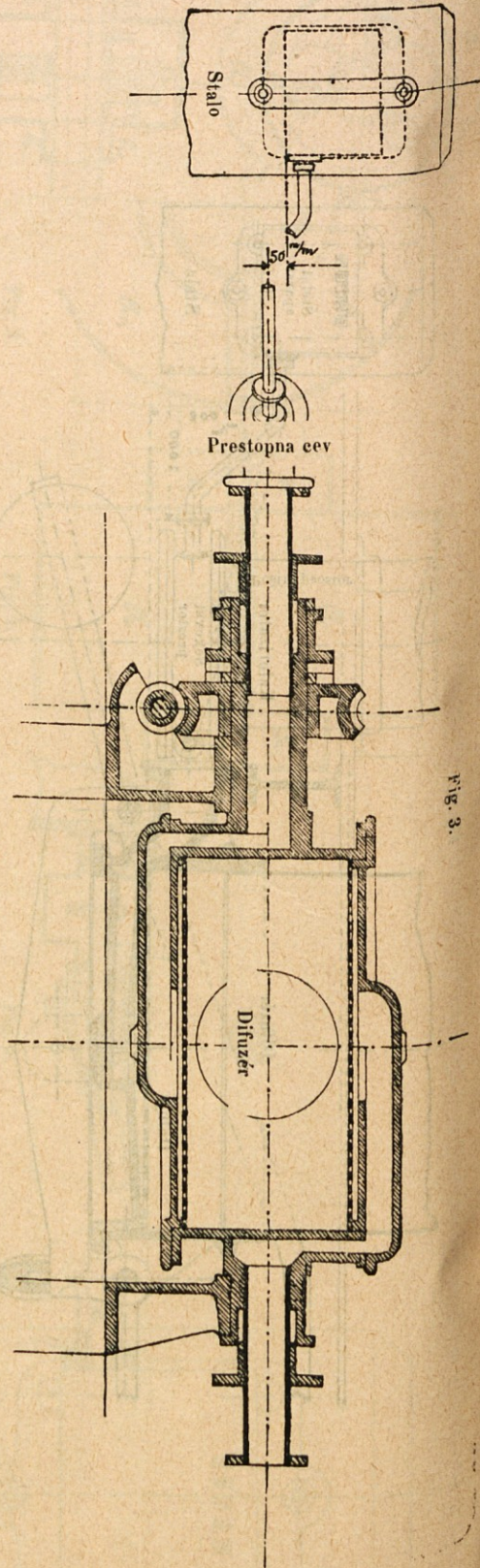

Fig. 3.

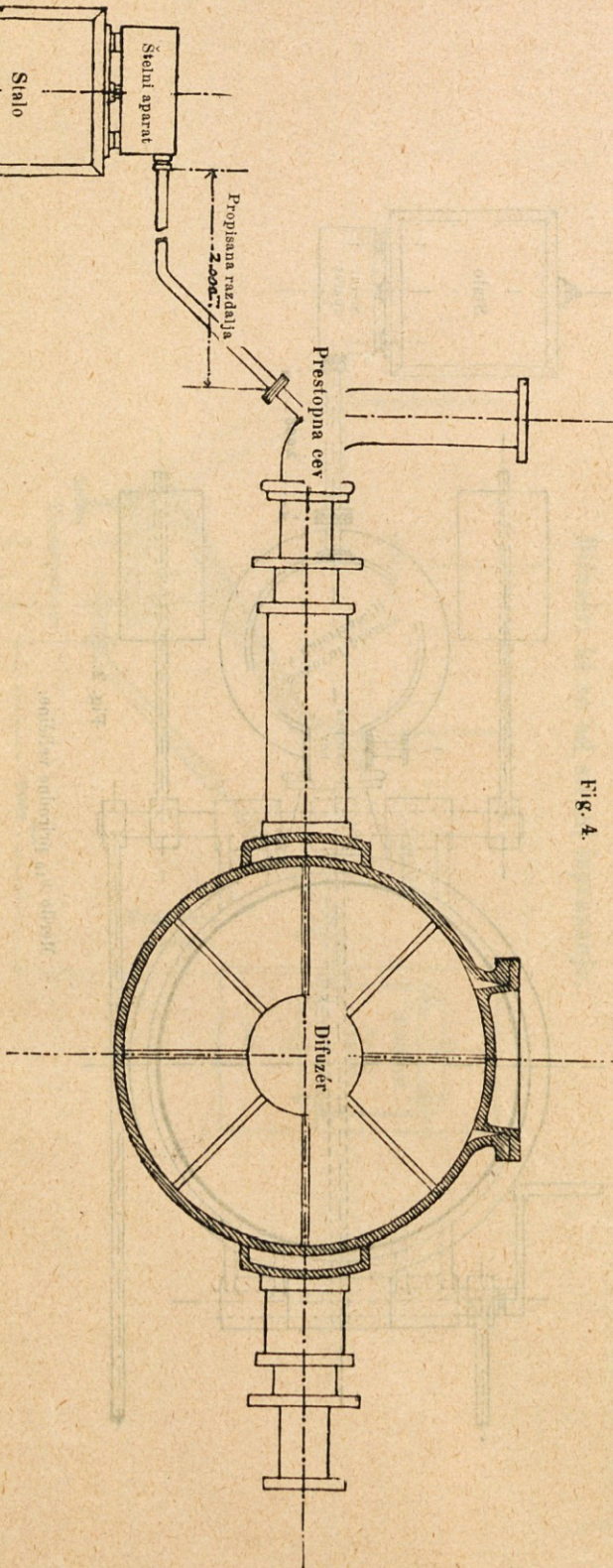

Fig. 4.

Merilo 1/10 prirodne veličine.